

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2018

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

α. Σχολικό βιβλίο σελ. 54 « Στο εξωτερικό εμπόριο ... θετικά στοιχεία» και ως χωροχρονικό πλαίσιο να τεθεί στην αρχή: «Με αφορμή την οικονομική κρίση που ξέσπασε στην Ελλάδα το 1932».

β. Σχολικό βιβλίο σελ. 77 «Το Εθνικόν Κομιτάτον .. αυτοκρατορία» και ως χωροχρονικό πλαίσιο να τεθεί στην αρχή: «Μέσα στην Εθνοσυνέλευση του 1862 – 1864 σχηματίστηκε το Εθνικόν Κομιτάτον που είχαν μικρότερη απήχηση από τις δύο μεγάλες παρατάξεις, τους πεδινούς και τους ορεινούς».

γ. Σχολικό βιβλίο σελ. 140 – 141

«Τον Ιούλιο του 1914 ... γεωργικό κλήρο».

ΘΕΜΑ Α2

α. Σωστό

β. Σωστό

γ. Σωστό

δ. Λάθος

ε. Λάθος

ΘΕΜΑ Β1

α. Σχολικό βιβλίο σελ. 92-93

Τα αντιβενιζελικά κόμματα ήταν το ραλλικό, το Εθνικόν Κόμμα του Κ. Μαυρομιχάλη και το κόμμα του Γ. Θεοτόκη.

β. Σχολικό βιβλίο σελ. 92

« Ως αντιβενιζελικά ... διαλλακτικό»

ΘΕΜΑ Β2

α. Σχολικό βιβλίο σελ. 206 – 207

« Οι ξένοι ναύαρχοι ... Ελευθέριος Βενιζέλος»

Διευκρίνιση: Στην απάντηση μπορούν να αξιοποιηθούν και στοιχεία της πρώτης παραγράφου μιας και δεν αναφέρεται σαφώς σε στάδια οργάνωσης της Κρητικής Πολιτείας, αλλά ανήκει ευρύτερα στην ίδια θεματική ενότητα την οποία υποστηρίζει και ο τίτλος του μαθήματος.

β. Σχολικό βιβλίο σελ. 208

« Η πρώτη κυβέρνηση ... Κρητική Τράπεζα»

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Το θέμα Γ1 παρουσιάζει αυξημένη ασάφεια, κυρίως στα ερωτήματα Γ1α και Γ1β. Υπάρχει μεγάλη αοριστία στη διατύπωση των εκφωνήσεων που αναμένεται να δυσκολέψει την προσπάθεια των υποψηφίων στην επιλογή του κατάλληλου τμήματος ιστορικής γνώσης. Επομένως και η προσέγγιση στην απάντηση διαφέρει ανάλογα με το πώς ο μαθητής αξιοποίησε δημιουργικά τις ιστορικές γνώσεις του σε συνδυασμό πάντα με τα στοιχεία των ιστορικών παραθεμάτων.

Γ1α.

Σχολικό βιβλίο σελ. 33 «Στις μικρότερες ... ίσως το 1835» και «Από την άλλη ... δικτύου».

Προαιρετικά μπορεί να αξιοποιηθεί και σελ. 33 «Η πιο χαρακτηριστική ... 19^ο αιώνα».

Από το κείμενο Α να αξιοποιηθούν:

- Η ολοκλήρωση του σιδηροδρόμου θα μεγέθυνε την αγροτική απασχόληση και τα αντίστοιχα κέρδη, με αποτέλεσμα τη βελτίωση του συνολικότερου βίου των αγροτών.
- Η συνακόλουθη ανταλλαγή προϊόντων θα λειτουργούσε ευεργετικά ως προς την ποσότητα και την ποιότητα της παραγωγής.
- Καθώς ο αγροτικός χώρος υπήρξε συνυφασμένος με την βιομηχανία και άλλα πρακτικά επαγγέλματα, θα επωφελούνταν και οι τελευταίοι από των αγροτική ανάκαμψη, κυρίως με τη μετατροπή των γεωργικών σε βιομηχανικά προϊόντα.
- Η μεγαλύτερη επάρκεια που θα εξασφάλιζε η χώρα μέσα από αυτή τη διαδικασία θα της επέτρεπε να εξοικονομήσει κεφάλαιο για κάλυψη άλλων αναγκών (για παράδειγμα εισαγωγή νέων προϊόντων).

Γ1β.

Σχολικό βιβλίο: σελ. 33-35 «Μέχρι τη ...δικτύου» και «Το σιδηροδρομικό ... διεθνούς δικτύου».

Προαιρετικά μπορεί να αξιοποιηθεί και « Το κράτος ανέλαβε ... του σιδηροδρόμου».

Ο παρατιθέμενος πίνακας του παρουσιάζει την χιλιομετρική εξέλιξη του σιδηροδρόμου στην Ελλάδα κατά τα διάστημα 1869- 1907. Πιο συγκεκριμένα, έως το 1883 η κατάσταση μπορεί να χαρακτηριστεί υποτονική, καθώς τα χιλιόμετρα ανέρχονται μόλις σε 22. Τα επόμενα δύο χρόνια, ωστόσο, φαίνεται έντονη κινητικότητα καθώς έχουν ολοκληρωθεί 222 χιλιόμετρα και στην αμέσως επομένη τετραετία το νούμερο σχεδόν τριπλασιάζεται αγγίζοντας τα 640 χιλιόμετρα. Ως το 1897 έχουν ολοκληρωθεί 970 χιλιόμετρα. Την τελευταία δεκαετία του πίνακα (1897-1907) το σιδηροδρομικό δίκτυο φτάνει στο

αποκορύφωμα, εφόσον δίνονται προς λειτουργία συνολικά 1.372 χιλιόμετρα.

Γ1γ.

Σχολικό βιβλίο: σελ. 35 «Είναι αναμφίβολο ... αλλαγές»

Από το κείμενο Γ να αξιοποιηθούν:

- Η συνολική έκταση του δικτύου χαρακτηρίζεται από τον ίδιο ανεπαρκής, λόγω έλλειψης επενδυτικού ενδιαφέροντος.
- Από την άλλη, βέβαια, ακόμα και να υπήρχε το απαραίτητο κεφάλαιο, η χρησιμότητα του σιδηροδρόμου θα ήτα αμφίβολη καθότι απουσίαζε η βιομηχανία από την Ελλάδα (έλλειψη ζωτικών πρώτων υλών όπως το σίδηρο κ το κάρβουνο.
- Το δίκτυο υστερούσε εξίσου και τις μεταφορές, εξαιτίας της ανομοιογένειας του πλάτους του αλλά και κάποιων τεχνικών χαρακτηριστικών που το περιόριζαν εκ των προτέρων σε παραθαλάσσιες περιοχές.
- Συμπεραίνεται ότι ο ανταγωνισμός των θαλάσσιων συγκοινωνιών ήταν ίσως το μικρότερο εμπόδιο ως προς την ανάπτυξή του, τη στιγμή ,μάλιστα που και η ίδια η ναυτιλία διερχόταν περίοδο κρίσης.

Δ1α.

Σχολικό βιβλίο: σελ. 156 – 157

« Η αγροτική αποκατάσταση ... λιπάσματα και ζώα»

Από το κείμενο Α να αξιοποιηθούν:

- Με την άφιξη των προσφύγων στον τόπο εγκατάστασης γίνονταν απευθείας και η παραχώρηση γης από τις αρμόδιες υπηρεσίες στους εκπροσώπους των προσφύγων.
- Δεν υπήρχαν μέσα τοπογράφησης, ενώ τα σύνορα του παραχωρούμενου κλήρου οριοθετούνταν κατά προσέγγιση μόνο
- Στη κριτήρια παραχώρησης κλήρου λαμβάνονταν υπόψη η συνολική έκτασή του αλλά και η απόδοσή του ώστε να μπορεί η

κάθε οικογένεια να εξασφαλίζεται για το βιοπορισμό της αλλά και την αποπληρωμή των χρεών της.

- Φυσικά, αξιοσημείωτη παράμετρος ήταν και η τοποθεσία του κλήρου μιας και από περιοχή σε περιοχή η αξία του κυμαίνονταν ανάλογα και με την ποιότητα του εδάφους αλλά και τις υποδομές – συγκοινωνίες στην περιοχή.

Δ1β.

Σχολικό βιβλίο: σελ. 167 – 168

«Για ένα διάστημα ... πατρίδα τους»

Προαιρετικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σελ. 166 « Η Μικρασιατική Καταστροφή ... νεοελληνικού έθνους»

Από το κείμενο Β να αξιοποιηθούν:

- Η συντριπτική πλειοψηφία των προσφύγων (76%) είχε ως ενασχόλησή της την καλλιέργεια δημητριακών και κυρίως σιταριού που μπορούσε να καλλιεργηθεί σε κάθε έδαφος.
- Αυτό συνέβαινε γιατί τα δημητριακά ήταν ιδιαίτερα αποδοτικά και θα βοηθούσαν άμεσα και γρήγορα στην οικονομική ανάκαμψη των προσφύγων, που ήταν εξαθλιωμένοι και δεν μπορούσαν να επενδύσουν σε άλλες καλλιέργειες όπως τα οπωροφόρα.
- Επισημαίνεται ακόμα ότι ο καπνός, ένα από τα πιο δημοφιλή προϊόντα προς καλλιέργεια, μιας και απέφερε υψηλές αποδόσεις σε κέρδη, απαιτούσε ειδικές συνθήκες για την καλλιέργεια, τόσο στο έδαφος όσο και στο κλίμα και την φροντίδα. Στα περιοχές που πληρούσαν αυτές τις προϋποθέσεις η καλλιέργεια καπνού προτιμήθηκε κι έτσι ένα αξιοσημείωτο ποσοστό αγροτών (14%) ασχολήθηκε με αυτή.
- Οι υπόλοιποι αγρότες (το 10% αυτών) επιδόθηκαν σε καλλιέργειες αμπελιών και οπωροφόρων αλλά και σε διάφορες άλλες αγροτικές ασχολίες, που εξυπηρετούσαν ποικιλοτρόπως την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας.

Από το κείμενο Γ να αξιοποιηθούν:

- Παράλληλα με την ενασχόληση των αγροτών με διάφορες καλλιέργειες και γεωργικά επαγγέλματα το κράτος μερίμνησε για

την ανάπτυξη των υποδομών της χώρας που θα μπορούσαν να συντελέσουν στην αγροτική οικονομία αλλά και στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των αγροτών προσφύγων.

- Για τους λόγους αυτούς το κράτος κινήθηκε ταχύτατα κι αποφασιστικά και προχώρησε στην απαλλοτρίωση των τσιφλικιών για να παραχωρήσει γη στους πρόσφυγες.
- Ακόμη, το κράτος προχώρησε σε εγχειροβελτιωτικά έργα που βελτίωσαν σημαντικά την όψη της υπαίθρου.
- Έτσι, το 1936, μια δεκαετία σχεδόν μετά την καταστροφή οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις της Ελλάδας διπλασιάστηκαν ενώ στη Μακεδονία και στη Θράκη, που δόθηκε ιδιαίτερη μέριμνα η εικόνα της υπαίθρου βελτιώθηκε σημαντικά.

Επιμέλεια Καθηγητών Φροντιστηρίων Βακάλη

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΒΑΚΑΛΗ